Gemeente Duiven

RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Jaarstukken 2023 gemeente Duiven

Zaak- & documentnr. : Z/24/121432 201658709
Portefeuillehouder : Wethouder Goossen

Opsteller : Mark Jordens
Afdeling : Financiën&Belastingen
Telefoonnr : 0630201341

Samenvatting
Middels het jaarverslag en de jaarrekening 2023 wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid van 2023. Het resultaat *na* bestemming is € 1.072.278 positief. Uit dit resultaat worden nog € 158.664 wordt onttrokken ten gunste van de bestemmingsreserve Implementatie Omgevingswet. Het resterende positieve saldo van € 913.614 moet vervolgens worden gestort in de Algemene Reserve. De bestemmingsreserves Covid-19, Uitvoeringskosten TOZO, Energietoeslagen en Corona cultuurmiddelen worden opgeheven en het resterende saldo € 704.675 wordt toegevoegd aan de Algemene Reserve.

Beslispunten

1. Het saldo *voor* bestemming vast te stellen op € 183 negatief.
2. Een bedrag van gesaldeerd € 1.072.448 te onttrekken zoals onder mutatie reserves is aangegeven.
3. De jaarstukken 2023 vast te stellen.
4. Uit het jaarrekeningresultaat 2023 een bedrag van € 158.664 te onttrekken en toe te voegen aan de bestemmingsreserve Implementatie Omgevingswet.
5. De bestemmingsreserve Covid-19 op te heffen en het saldo ad € 50.080 toe te voegen aan de Algemene Reserve.
6. De bestemmingsreserve Uitvoeringskosten TOZO op te heffen en het saldo ad € 104.299 toe te voegen aan de Algemene Reserve.
7. De bestemmingsreserve Energietoeslagen op te heffen en het saldo ad € 488.000 toe te voegen aan de Algemene Reserve.
8. De bestemmingsreserve Corona Cultuurmiddelen op te heffen en het saldo ad € 62.296 toe te voegen aan de Algemene Reserve.
9. Het restant resultaat van de jaarrekening en de vrijval door het opheffen van de bestemmingsreserves ad € 1.618.289 te storten in de Algemene Reserve van de gemeente Duiven.

Aanleiding
Voor u liggen de conceptjaarstukken 2023 van de gemeente Duiven. Op begrotingsbasis was voorzien dat 2023 een slecht financieel jaar zou worden. Uiteindelijk laat 2023 een positief resultaat zien. Het grootste effect wordt veroorzaakt door:

- incidentele winstnemingen in de grondexploitatie,
- vergoedingen voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne,
- een hogere Algemene Uitkering, lagere kosten RSD voor re-integratie,
- een voordeel op de kosten voor nieuwkomers,
- een voordeel op kosten van de RID voor automatisering,

- een voordeel op de bijdrage aan 1Stroom,
- een BTW-voordeel op de uitgaven voor stimulering van sport,
- een lagere bijdrage aan de VGGM en
- minder uitgaven op het krediet voor flexwonen.

Al deze voordelen betreffen incidentele zaken. Voor het merendeel zelfs zaken die half oktober (peilmoment voor de najaarsnota) nog niet voorzien konden worden. Het jaarrekeningresultaat bedraagt € 1.072.000 positief.

Na verwerking van de voorgestelde mutaties van bovenstaande beslispunten (beslispunt 9 geeft restant saldo weer) komt de algemene reserve boven de vastgestelde grens voor 2023 uit. Daarmee zijn de vastgestelde risico's volledig afgedekt. De weerstandsratio en de solvabiliteitsratio ontwikkelen zich wederom positief en naderen de streefwaarden.

De huidige financiële situatie is van voldoende niveau gezien de financiële kengetallen. De netto schuldquote en de solvabiliteitsratio liggen boven de streefwaarden. De oplopende kosten in het sociaal domein als gevolg van een hoger volume en hogere prijzen, nieuwe beleidswensen en de aangepaste financierings-systematiek vanuit het Rijk maakt dat het structureel meerjarig financieel beeld zorgwekkend is. Als het Rijk geen aanvullende structurele middelen beschikbaar stelt dan zijn de prognoses voor 2025 en verder negatief en is een begrotingsevenwicht nog ver te zoeken. In aanloop naar de Voorjaarsnota 2024/meerjarenbegroting 2025-2028 is daarom het project Duiven financieel gezond 2026 gestart. In de Voorjaarsnota 2024 presenteert het college een bijgesteld meerjarig financieel perspectief, waarin eerste bezuinigingsvoorstellen staan vermeld die noodzakelijk zijn voor het realiseren van een structureel sluitende begroting.

Ten opzichte van de najaarsnota is het resultaat van de jaarrekening ruim € 4,3 mln. positiever. Het grootste effect wordt veroorzaakt door de incidentele winstnemingen in de grondexploitatie, vergoedingen voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne, een hogere Algemene Uitkering, lagere kosten RSD de Liemers voor re-integratie, een voordeel op de kosten voor nieuwkomers, een voordeel op kosten van de RID de Liemers voor automatisering, een voordeel op de bijdrage aan 1Stroom, een BTW-voordeel op de uitgaven voor stimulering van sport, een lagere bijdrage aan de VGGM en minder uitgaven op het krediet voor flexwonen. Gezien de financiële situatie van onze (en vele andere) gemeente voor de komende jaren, is het positiever saldo zeer welkom. Tegelijkertijd laat de afwijking zien dat we moeten blijven investeren in onze financiële voorspelbaarheid. Dit zal ook in het project Duiven financieel gezond 2026 onderdeel van aandacht zijn.

Indienen jaarstukken voor 15 juli
De jaarstukken bestaan uit een programmarekening en een productenrekening. De jaarstukken worden conform planning en afspraken in de raadsvergadering van 18 juni behandeld. Aansluitend worden de vastgestelde jaarstukken vóór 15 juli ingediend bij Gedeputeerde Staten waarmee de gemeente voldoet aan art. 200 van de gemeentewet. De datum 15 juli is een voorwaarde om voor de begroting voor repressief toezicht in aanmerking te komen. Op dit moment is er nog geen accountantsverklaring beschikbaar aangezien de accountantscontrole nog niet is afgerond. Toch wordt het concept alvast aangeboden en vastgesteld. Voor de raadsbehandeling van 18 juni zal het accountantsrapport separaat aan u worden voorgelegd.

Beoogd effect
Door het op- en vaststellen van de jaarrekening wordt aan een aantal wettelijke vereisten voldaan:
- Gemeentewet (art. 200)
- BBV (diverse artikelen)

In de jaarrekening (programmarekening) wordt verantwoording afgelegd over het afgelopen jaar op basis van de W-vragen:

- Wat hebben we bereikt?
- Wat hebben we gedaan?
- Wat hebben we niet bereikt?
- Wat heeft het gekost?

Per programma wordt een resultaat voor en na bestemming gepresenteerd. In het kort wordt ingegaan op het resultaat voor- en na bestemming. Naast de verplichte paragrafen wordt een financiële rekening gepresenteerd, met daarin het saldo en het resultaat per programma.

Argumenten

1.1 De jaarstukken 2023 liggen voor nog zonder controleverklaring.

Ondanks de steeds lastiger wordende regelgeving rondom de jaarrekeningen en de tegelijkertijd opgestarte processen rondom Voorjaarsnota en die van de financieel gezonde gemeente, is het ook dit jaar gelukt de jaarstukken op tijd af te ronden. De totstandkoming van de jaarrekening verliep dit jaar helaas langer en moeizamer dan voorgaande jaren. Door de vele specifieke uitkeringen en op onderdelen late interne aanlevering, was het niet mogelijk om tijdig een concept jaarrekening aan te leveren voor de controle. Dankzij de nodige extra inspanningen van zowel de accountants als de ambtelijke organisatie is het toch gelukt om het jaarrekeningdossier tijdig klaar te hebben. Daar zijn we trots op. Het opstellen van de jaarrekening, voorjaarsnota én bezuinigingen hebben veel gevraagd van de organisatie en de afdeling Financiën & Belastingen in het bijzonder. Door de complexiteit van de materie is het – mede hierdoor – helaas nog niet gelukt om de controleverklaring ten tijde van besluitvorming in het college binnen te hebben.

1.2 De accountantscontrole is in afrondende fase.

Het correct aanleveren van het controledossier was dit jaar extra lastig (bijvoorbeeld door extra verantwoordingsplicht inzake de SPUK-gelden) waardoor de controle nu nog gaande is. De verwachting is dat deze in week 19 volledig is afgerond waarna het accountantsverslag zal worden uitgewerkt. Een concept accountantsverslag is inmiddels ambtelijk besproken met de accountant. Voor de raadsvergadering zal de auditcommissie in haar vergadering op 11 juni worden geïnformeerd over de jaarstukken en de bevindingen van de accountant. Op de politieke avond van 11 juni wordt het verslag ingebracht.

Aangezien de accountantscontrole nog niet is afgerond, kan er nog altijd een wijziging optreden in de cijfers en de toelichting op de cijfers. Bovendien ontvangt de gemeente nu nog accountantsverklaringen van zorgaanbieders voor Jeugd en Wmo. Die kunnen er toe leiden dat de opgenomen stelposten moeten worden aangepast. Dat heeft gevolgen voor het resultaat. Dit voorbehoud moet in dit voorstel bij de jaarrekening nog worden gemaakt. De accountantsverklaring wordt, conform de richtlijnen van de accountant, pas afgegeven na de vaststelling van de jaarstukken door de gemeenteraad.

1.3 Er is een positief resultaat.

Het resultaat van de jaarrekening bedraagt € 1.072.278 positief. In de ramingen was na de Najaarsnota een negatief eindsaldo van € 3.271.597 verwacht. In de jaarrekening staan de grote verschillen toegelicht.

4.1 De implementatie van de Omgevingswet vraagt extra middelen.

Voor de met de implementatie van de Omgevingswet gemoeide kosten in de komende jaren (tot 2032) zijn de opgenomen budgetten in de gemeentebegroting bij lange na niet afdoende. Vanuit de rijksgelden worden er tot en met 2025 extra gelden beschikbaar gesteld voor deze implementatie. In 2023 is in de decembercirculaire aangegeven hoe hoog de bedragen voor 2023 zijn. Voor Duiven € 159.000. Voor 2024 en 2025 zal duidelijkheid over de toe te kennen bedragen gegeven worden in de meicirculaires. Verzocht wordt om toevoeging van het in

2023 beschikbaar gestelde bedrag aan de voor de implementatie van de Omgevingswet gecreëerde reserve. De gelden zijn nodig voor de inzet van personeel (regelanalist, projectleider Omgevingsplan, coördinator Omgevingsplan) en de verdere uitrol van het DSO en de toepasbare regels en de (door)ontwikkeling van de diverse ICT applicaties.

5.1 De COVID maatregelen zijn niet meer nodig.
De bestemmingsreserve Covid-19 is gevormd met rijksgeld ontvangen voor Covid-19 maatregelen. Bij de vaststelling van het resultaat 2020 is van het saldo van de ontvangen en betaalde gelden vanwege Covid-19 een bestemmingsreserve gevormd. De reserve bestaat voor nog te betalen kosten voor Covid-19. Die kosten gaan zich niet meer voordoen en daarmee kan de bestemmingsreserve nu komen te vervallen. Het saldo (€ 50.080) valt vrij in de Algemene Reserve.

6.1 De TOZO-regeling is beëindigd.
De bestemmingsreserve uitvoeringskosten TOZO regeling is gevormd om dekking voor kosten met betrekking tot verantwoording en mogelijke terugbetalingen van de steungelden te kunnen realiseren. De regeling werd uitgevoerd door de RSD de Liemers die de door haar gemaakte kosten in rekening brengt. Natuurlijk lopen er nog altijd terugbetalingsverplichtingen maar de verwachting is dat de nakomende kosten kunnen worden opgevangen in de regulier exploitatie. Daardoor kan de bestemmingsreserve nu komen te vervallen. Het resterende saldo (€ 104.299) valt vrij in de Algemene Reserve.

7.1 De uitbetaling van energietoeslagen is uitgevoerd.
In 2022 zijn de gasprijzen enorm gestegen. Om de inwoners tegemoet te kunnen komen heeft het Rijk de gemeenten gelden beschikbaar gesteld om een zogenoemde energietoeslag te kunnen betalen. In 2023 zijn alle energietoeslagen uitgekeerd. De regeling loopt nog maar de verwachting is dat hier niet veel aanspraak meer op zal worden gemaakt. Uit voorzorg is hier nog een klein bedrag voor opzij gezet. Daardoor kan de bestemmingsreserve nu komen te vervallen. Het saldo (€ 486.000) valt vrij in de Algemene Reserve.

8.1 Corona maatregelen liggen achter ons.
Na de covid-pandemie is de bestemmingsreserve Corona cultuurmiddelen gevormd om culturele instellingen die nog nasleep hebben van corona, te kunnen ondersteunen in de exploitatie of in het ontwikkelen van activiteiten. Nu de pandemie inmiddels al weer een paar jaar achter de rug is pakt de wereld haar normale leven weer op. Eventuele ondersteuning van culturele instellingen kan dan ook worden uitgevoerd vanuit de jaarlijkse exploitatie. Mogelijke extra initiatieven kunnen altijd worden ingediend en beoordeeld en, indien nodig, worden ondersteund met incidentele middelen. Daardoor kan de bestemmingsreserve nu komen te vervallen. Het saldo (€ 62.296) valt vrij in de Algemene Reserve.

9.1 Het saldo van de reserves is op niveau.
Alle Bestemmingsreserves hebben een niveau waarmee het beoogde doel kan worden bereikt of zijn geblokkeerd op een vastgesteld bedrag. Het eindsaldo van de Algemene Reserve zit boven de in de begroting 2023 vastgestelde bovengrens van € 9,4 miljoen. Als het saldo van de Algemene Reserve boven de vastgestelde bovengrens uit komt, is dit een extra buffer voor het opvangen van risico's die zich voordoen. De risico's in de paragraaf Weerstandsvermogen zijn geactualiseerd en zullen in de meerjarenbegroting 2025-2028 opnieuw worden beoordeeld. Benadrukt dient te worden dat het hier gaat om eenmalig geld waarmee geen structurele (nieuwe) zaken kunnen worden opvangen. Inclusief de in dit voorstel genomen besluiten is het saldo van de Algemene Reserve op 1-1-2024 € 20.173.009.

Kanttekeningen
Niet van toepassing.

Financiële paragraaf
Voorgesteld wordt om het positieve resultaat van deze jaarrekening te storten in de Algemene Reserve en het saldo van de op te heffen reserves ook te storten in de Algemene Reserve. In het kader van duurzaam financieel beleid moet gezorgd worden voor een Algemene Reserve waarmee het gemiddeld gewogen risico kan worden opgevangen. Ook inclusief de onttrekkingen en stortingen blijft de Algemene Reserve ruim boven de vastgestelde bovengrens.

Participatie en communicatie
Niet van toepassing.

Intergemeentelijke samenwerking
Niet van toepassing.

Bijlagen

201658777 Raadsbesluit
201661183 Jaarstukken 2023

Duiven, 21 mei 2024

Burgemeester en wethouders van gemeente Duiven,

G. (Bertus) Brinkman	mr. H.B. (Huub) Hieltjes
secretaris	burgemeester

Digitaal ondertekend door Zynyo B.V.
Datum: 24-05-2024 10:26 CEST
Document ID:
210f8d55-f8e4-471b-ae36-7adf68b5a403